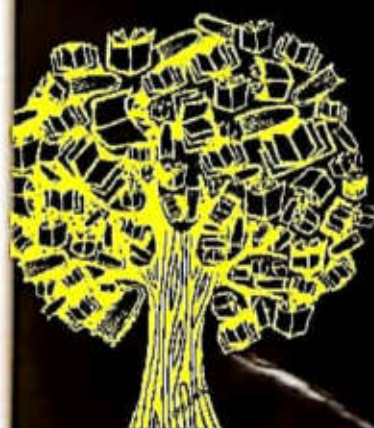

شعر

عاشقانه می

عاشقانه می رش

ژانر و نگارنده: شاعر

کتابخانه می PDF

سلسله لایحه رش

شعر

عاشقنامہ عاشق کی رہش

بؤ

نہو مہ عشوقہ سپی یانہی
دئنه وایی عاشقہ رہشہ کان دہکہ نہوہ

بن گومان ..

بہ توی " سپیش "

پیشکەش

سہ لآحہ رہش

۲۰۰۲

سلطانی

ناوی کتیب : عشقنامه‌ی عاشقیکی رهش

بابهت : شاعر

نویسهر : سه‌لاح نه‌حمه‌د رهشید " سه‌لاحه رهش "

تایپ و دیزاین : هه‌وار نه‌حمه‌د رهشید

بدرگ و نه‌خشه‌سازی :

کوسار عوسمان چنوار

ره‌نج عوسمان چنوار

چاپ : چاپخانه‌ی زانست

چاپی یه‌که‌م : سلیمانی ۲۰۰۲

ژماردی سپاردن : ۳۶۸ ی سالی ۲۰۰۲ – وهزاره‌تی رۇشنبیری

له‌سه‌ر نه‌رکی

ه‌اورینی به‌رینرم کاک " نازاد قادر مه‌حمود ره‌باتی "

چاپ‌کراوه ، نامردن منه‌تیارم

دہولہتی عشق

دہمہویؑ برؤم..
لہناو ہہورا بتویمہوہو
لہگہلؑ شنہبای بہیانہکدا تیکہلؑ بمو
خؤم بدہم بہدہم ئاویکہوہ..
یان.. بہسہر پشتیؑ ئہسپیکیؑ سہرکیشہوہ بم..
ئہمہویؑ برؤم.. بوؑ ئہوہیؑ ون بم
بوؑ ئہوہیؑ یاخی بم
یاخی لہو میؑروہیؑ من لہ نوسینہوہیؑ بیؑ ئاگام
یاخی لہو کہلتورہیؑ من لہ گوناہہکانیؑ بیؑ بہریم
یاخی دہبم.. چیتر ناتوانم فرمیؑسکہکان بہ پیؑکہنینیؑ
سیخورہکان تہفسیر بکہم ۰۰۰ و
لہ ہہلپہرکییہکدا چؤپیؑ کیؑش بم
تفہنگیکؑ بہ خوینؑ ئوسلیؑ دہر کرا بیؑ و
لہقہرہولیؑ ئہنگاوتنیؑ مہچہکما بیؑ
تفہنگیکؑ لہ حہفتاؑ پشتہوہ تا ہہنوکہش
بیؑ خہتابہ کوشتمؑ خہنیؑ دہبیؑ

دہرؤم و نازانم شنہی با
لیوہ کانم لہ شیلہی چ گولیڈا بہ جی دلی
ون دہبم و نازانم ہاڑہی ٹاو
لہ کہ ناری قورپو لیتہی کام زہلکاوا
لہ نیو لمی کام دہریادا.. لام ئەدا
یاخی دہبم و نازانم
تاوی ئەسپ
لہ سہرہ نویلکی کام خاک و
لہ بؤن و بہرامہی کام باخہدا تورپم ئەدا
بؤ نہرؤم بہرہو ریگا نادیارہکانی قہدہر
بؤ و ن نہبم بہرہو ئەودیو واتاکانی ژیان
بؤیاخی نہبم رووہو ریگای ہاتو نہہات
ئیہرہ خالی یہ لہو عاشقانہی بہ دلیکی پر عاتیفہ
ٹامیز بؤ مہ عشوقہکانیان دہکہ نہوہ
لیہرہ روژنی یہ دیوہ زمہکانی ترس
عاشقی مہ نیوس نہکہنو

مہ عشوقیکیش شہ لاق نہدہن
ئیہرہ خالی یہ لہ مہ فہومی بہد مہ ستیتی و
لہ زمانی پچر پچری پر حکمہتی موعتادہکان

شہو نییہ بہد مہستی زیندانی نہکری ۰۰ و
موعاتدیکیش بہر فتوای قہتل نہدری
ئیہہ خالییہ لہ مہفہومی عہشق
لہودیو زریسکہ خاردارہکانہوہ
فہتیس ئہکرین
خالییہ لہ پیکہنینی ناخی منالییتی
بہیانی نییہ ئاژینی فرمیسک
رہونہقی منالییان نہشواتہوہ
رؤژہکان لہ دوو توئی لاپہرہکانی میژوودا گوزہر تہکەن
ئەم خاکە ھەتیوہ
خالی ئہکری لہ قین و پیر ئہکرینہوہ لہ گومان
خالی ئہکری لہ نمایشی جوانیہکان و پری ئہکەنہوہ لہ دزیوی
خالییہ لہ گورانی و پیرہ لہ شیوہن
ئیہہ خالییہ لہ گمہگمی ئہو کوترانہی لہ فرینا
گورانی بو نہمانی قہفہس و تاپرو چہقو ئہلین
ھیوایہک نہماوہ بو کوتر
کوترہکان چرایہک شک نابەن بو بینینی
ریگا تاریکہکانی ئاشتی
جار نییہ لہسەر خوانی ئیوارانی لیژنہی ئاشتی

چەند كۆتۈرۈكى سېسى سەر نەپەرن و نەبىتتە خۇراكى ژەمى
ئىرە نىشتەمانىكى ھەتتوھ

لە ۋەرزى سەۋزى بەھاردا دەيكەن بە كۆى زخال
دەمەۋى بېرۇم

دەمەۋى ياخى بېم

دەمەۋى ون بېم

بەلام بەرلەۋەى بېرۇم

بەلام بەرلەۋەى ون بېم..

بەلام بەرلەۋەى ياخى بېم

سەرىك لە ھەموتان ئەدەم

ئاۋرىك لە زەمەنى رابردۋى پېر ھەسرەتى

ئاۋرىك لە يادگارېيەكانى منالى و

ئاۋرىك لە گەمەكانى منالانى گەرەك ئەدەمەۋە

بەر لەۋەى بېرۇم.. دەمەۋى

سەردانىكى ئەو سەنگەرانە بكام

كە رۇژاننى شەلالى خۋىن بوون وئىستا كەچۇل... لە

چياكاندا

مىژوو يادكارېيەكانى بەرد بنوسمەۋە

سەردانىكى گۆرستانەكان بىكەم و
سلاويكى شاعيرانە لە شەھىدەكان بىكەم
بەر لەوھى بېرۆم دەمەوى
سەردانىكى ساتەوھختى ئەو كۆلان و شەقام و درەختانە بىكەم
كە رۆژانىك جىژوانى لەدورەوھ راموسانى چەند عاشقى وھكو
من و

چەند مەعشوقى وھكو ئەوبون
بەر لەوھى بېرۆم دەمەوى
چاويك بو عەشقى بگىرم
عەشقىك بە ساوايى لىيان دزىم
بە ساوايى لە كوستانى پىر لە كانى و وھنەوشەوھ
بەرەو بىبابانى سەراب و دىك لىيان دزىم
نازانم كوئى بۇ بگەرېم . . من عەشقىكم لى ون بووھ
لەوھتەى لەو عەشقىكە دابراوم
لە چلورەى بن پاسارىكى شەختە بەولاوھ چىتر نىم
لەوھتەى ئەو عەشقىيان لى دزىبووم
لە قامىشى لاويژ كەوتووى
سەردەريايەك من چىتر نىم
بو عەشقىك دەگەرېم تا ھەنوگەش

لہ داستان و لہو ئہ فسانہ و لہ چیرؤکہکانی گوی ئاگردانم

نہ بینیوہ

بو نہ پوم.. بہرہو ئہ و دیو ریگا نادیارہکانی قہدہر

بو ون نہ بووم.. پوہو ئہ و دیو و اتاکانی ژیان

بو یاخی نہ بم.. بہرہو و ہرہ*ی ہات و نہ ہات

لہ کاتیکدا کہ ئہ بینم

بہ بہرچاوی پہ پولہوہ گول دہ کوژن

بہ بہرچاوی لیوہوہ ماچ ئہ کوژن

بہ بہرچاوی ہہورہوہ باران ئہ کوژن

ئہ وانہی ناہیلین لہم نیشتمانہدا رہ شمائیکی بی دہنگی

ہلدہین

سہرخہویکی تیا بشکینن

ناہیلن مائیکی پر حورمہ تمان ہہ بی و

پیشوازی لہ گہریدہیہکی عاشق بکہین

لہ زمانی بہردہکانی ئہ شکہوتہوہ

لہ نوسراوی ہلکولراوی داربہ پویہکی پیرہوہ

لہ یاداشتی کانیہکانی بنارہوہ

پیان وتین ۰۰۰ لہ کہیہوہ ژوانی عاشقانمان نہ بینیوہ

پییان ویتین * * * زور له زوہ که نارییہکانی ئەوین لیڤه وه تی

ناپه ږن

زور له میژه * * * هه موو وه رزی

ریبواره دل ره قهکانی هه رهس

لیڤه چیروکی خیانهت و پیلانی شه ږهکانیان دهنوسنه وه

له کونه وه ناوا هاتووین

له و دیو خواوه ته فسیریان بو ئایه ته کان ئە کرد

حوریهکانی به هه شت و قارعه که ی جهه نمیان

له خه ونه کانماندا ئەتوانه وه

که ئەوان نه هیلن دار هه ناریکمان هه بی

اگه وره بی و بیته جیژوانی دوو عاشقی گه رمیانی

که ئەوان نه هیلن گویمان له گورانی خو مان بی و * * نه هیلن

سروده کان هی خو مان بی و له گه رودا بیانتاسینین

گه ر ئەوان سه لاهه دین و ئیمهش به ندیکی چاو به ستر او

گه ر ئەوان شمشیر بن و ئیمهش گه ر دن

راوچی بن و ئیمهش نیچیر

ره حمان بن و ئیمهش ئیبلیس

گه ر ئەوان هه موو شت بن و

ئیمهش هه ر هیچ

گهر ئهوان..

لهناو باخچهو لهناو کانی له شهقام و

لهناو پۆلی قوتابخانهو له ژووری نوستنیشدا

چاودیرو دادوهرمان بن

چۆن یاخی نابم

یاخی دەبم.. یاخی بونیک

له شیت شیت تر.. له جنۆکه جنۆکه تر

یاخی دەبم یاخی بونیک

گشت ریسهکان دهکه مهوه به خوری

رهشنوسهکانی ئهوان دهسوتینم و

سه ره نوی..

وهرزهکانی سال و رۆژهکانی ههفتهو

ساتهکانی رۆژو شهو ئه نوسمهوه

به ره وه دی له گه له شنه ی به یانیهک و

به سوار ئه سپینکی سه رکیش و

به دەم ئاوه وه یاخی بېم و بېرۆم

بروسکه یهک بو هه موو باره گای حزبه کان و

ناو مزگه وت و شوینه گشتی یه کان ۰۰ ده نیرم

ئاگاداری دروست بوونی دهوله تیکیان بو ده که م

ئاگادارى دروست بونى دەولەتى عەشق
لەم پەرەوہ تا ئەوپەر
ناونىشانى بارەگای حزبەکان دەکوژىنمەوہ
لەسەريان دەنوسم
ئەمارەتى ماچ ..
ئەمارەتى گوشين
ئەمارەتى راموسان
ئەمارەتى عاتيفە
ئەمارەتى .. ئەمارەتى ..
خوشەويستى * * ئەوين * * بەيەك گەيشتن * *
لەو شەوہدا
کچان و کوران و قەيرەو بيوەژن و پياوان و پيرەکان کو دەبنەوہ
ئەو شەوہ جەژنى دامەزراندنى دەولەتى عەشقه
لەو شەوہدا ھەر ھەموومان روت ئەبينەوہ
لە نيو ئەمارەتەکاندا سەماى سەربەخويى دەکەين
ھەر ھەموومان روت و قوتين
لەناخەوہ پيڊەکەنين
ئەو گورانپانە دەلین کە تا ئیستا
نەمان بيستون و نەماوتون

سەرھەلگرتوۋەكانىش دىنەۋە
لەسەر سنور خۇيان روت ئەكەنەۋە
ئەوسا قاقا پىدەكەنن
لەم دەۋلەتەدا
شەرى ناوخۇ بوونى نىيە
راپۇرت نوسىن ھەرگىز جىي تيا نابىتەۋە
دەۋلەتى عەشق
پىرپىتەتى لە ئەۋىن و خالىيە لە رق
پىرپىتەتى لە گول و خالىيە لە دىك
پىرپىتەتى لە شەراب و خالىيە لە وشەى ياساغ
پىرپىتەتى لە بەيەك گەيشتنى عاشقەكان و
خالىيە لە داپران
پىرپىتەتى لە يارى منال و
خالىيە لە تۇقاندن
لەم دەۋلەتى عەشق و
ئەمارەتى ئەۋىنەدا
كەس لە كەس زىاتر نىيە
ھەر ھەموومان روت و قوتىن
ھەر ھەموومان ۋەكو يەكىن

كەس مافى كەس ناخواو
كەس غىرە لە كەس ناكا
كەس چال بو كەس ھەلناكەنى
ھەر ھەموومان روت و قوتىن
چ شەوئىكى موعجىزەيە ئەمشەو
لە دورەوہ وردە •• وردە
مەعشوقە سىپى يەكەم لىم نزيك دەبىتەوہ
ھەردوو ئامىز بو يەكترى دەكەينەوہ
ئەوى سىپى وەك بەفرو •• منى رشى وەكو رەشمار
تاوئى يەكتەر دەلاوئىنەوہ و لىك دەئالئىن ••
ئەوسا بەعەشق دەلئىن ••• ئەى عەشق
گەر رىبوارى ھات و ويستى بەلاى تودا تىپەرى
ئەگەر دەستەكانى پەر لە گول بوون رىي لى مەگرە
گەر دەستى دىركاوى بوو دەرگاي دەولەتى لى داخە
ئەى عەشق

دەرگا لە يەكئى مەكەرەوہ عاشقى شەرە
دەرگا لە يەكئى مەكەرەوہ ھەزى لە داپرانى عاشقەكانە
دەرگا لە يەكئى مەكەرەوہ تامى ئەفسونى شەھى باو
بەيانىانى نەكردبئى

دەرگا لە یەکی مەکرەو
کرنوش بۆ جوانی ناباو پرچەکانی دەسوتینی
ئەى عەشق دەست بە دامان
لە شنەى با دروشمەکانمان دەنوسین
بە شیلەى گۆل ژمارە لە دەرگاکانمان دەدەین
بە مەرەكەبى ناز مێژووی تو دەنوسینەو
ئەى عەشق.. ئاگادار بە.. گەر کچیکى بالا بەرزى سپیت بىنى
بپۆ ناو دلئى یەو و بزانه من نادۆزیتەو
ئەگەر من بووم ئەوا دەستەکانت بەرز بکەرەو
با ئەو کچە بى پەساپورت بىتە ژورەو
ئەو مەعشوقەكەى منە

زەمانیکە بۆى دەگەریم
سەر بەسنگى یەکترەو دەنیین
دەگەر یینەو بۆ یادوهرى منالیمان
ئەو باسى نامە چلکلیتیەکانى شاخ دەکات
منیش باسى ئەو شوشە عەترانەى بۆ دەکەم
کە بە قاچاخیەکاندا بۆى دەناردم
من دەلیم..

سلاوئەى موعجیزەترین جوانى کچى ئەم دەولەتى عەشقه

تہو دہلی ..
سلاونہی عاشقہ رشتالہ کہم ..
تہی دامہ زینہری دہولہتی عشق
چہندہ جوانہ ہر ہموومان
روت و قوتین
روت .. لہ گوناہ ..
روت .. لہ سیاسہتی فرت و فیل
روت .. لہ کوشتنی خہونہکان
ہر ہموومان یہک خودامان ہہیہ
خودای عشق
ہر ہموومان بہ روتی
لہ خودای عشق دہ پارینہوہ
* خودایہ ہیدایہ تمان بدہیت و دہست بہ بالمانہوہ بگریت
خودایہ وہک بابان و سوران و مہا باد
لہ سہر شوستہی نائومیڈی دا نہ مانکوژی و
لہ گورستانی غہریباندا نہ مان نیژیت
تہی شنہی با
تہی ئاو
تہی تہسپ

بم بورن .. بمبورن
جاری لہم دہولہ تی عہ شقہ دا ہہ موو روژی
دوشہ ممہ یہ و منیش
سہ فہرہ کہم دوا دہ خہم
جاری نارووم .. نارووم ..
بہ لکو خودای عہ شق وا بکا، ..
کہ ئە مشہو بیٹہ روژیکی پر عہ شق و .. موحیبہت

۲۰۰۱

سلیمانی

*وہرہ .. نہ و تولہ ریگایہ یہ کہ لہ چیا دا ہہ یہ .
*لہ دیپرہ شیعیکی (قوبادی جہلی زادہ) وہرگیراوہ

عەشقنامەى عاشقىكى رەش

لە .. منى رەشتالەى كورى .. نەگبەت،
بۆ .. ئەوى سىپى .. كچى خوشبەخت
پەيامىكە ..
بەرلەوہى بگاتە بەردەم ھەور . شەوہ تارىكەكان دەيخويننەوہ
نەينى يەكانى خويندەنەوہى ئەم چامەيە
لە نەينى خەونى موعتادەكان ئەچى ..
لە (كۆمەلە شاخىكى سەخت و گەردن كەش) ھوہ
يەكەم حەرفى زمانى ئەپژىو
لە راستە شەقامى (توى مەليك) دا فيرى وتنەوہى لاوك دەبى .
لە سىبەرى ھەنارىكى ھەلەبجەدا ..
چىرۆكى عاشقە مەئىوسەكان ئەنوسىتەوہ
لە شەويكى باق و بريقى (سەرچنار) دا
سەيرى دەسەسپرى سەرچۆپى يەك ئەكا .. لەكاتى ھەلپەپىنا
(گولە داليا) ..

هاورینیهك و شایه تیکی نزیکی رووداوی ئەم دیرۆكهیه
ماموستایهك.. به كلۆیهك تهباشیره وه..
دوا سهرنجی خوی دهخاته سهر تابلوی تهواو نهکراوی
بهردهمی..

تا ژماره بیست هه موو وهرزهکانی سال بهری ئەکاو
تا ئەم له حزه مائناوایی له بیست سال عشق ئەکاو
هیشتا تازە.. نامەکانی سهبری ئەیوب ئەخوینیته وه..
ناگادارییهك بۆ.. عاشقه رهشتاله کان

غرور مه بن

گەر چه نه مه شکینهی نه مجاره تان برده وه
تیبینییهك بۆ.. مه عشوقه سپییه کان

زویر مه بن

گەر نه فامانه گوناهیکتان به رامبه ر کرا..

— — — —

ئەم نیواره یه کهم نیواره و دوا نیواره نییه
شهریک له خهونی ههرزه کاریم و. وینهیهك له ئەلبومی
یادگاریه کانم
دەمبەنەرە بۆ زەمەنی پشکنینی کۆلانه تاریکهکانی عشق

دەبمەنەوہ بۇ جیژوانى بەیەك گەیشتنى گىلاسەكانى
هەوہس و دەمە تەقىى رازو نىازى كەنارىیەكان
گەرانەوہ بۇ تەمەنى بەرائت و ئامىزى گەرمى موحىبەت
هەموو روژى بۇ چەند جارى لەم شەقامەدا ون دەبم
ون دەبم و

سەفەرىك بەرەو تراژىدىاي سەربردەى خەونەكان دەكەم
خەونەكانى ئەو عاشقەى هەتا ئىستاش لەناخەوہ پىنەكەنى و
هەر بە فرمىسك سلاوى لە هەلھاتنى خورو
مائلئاوایى لە ئاوا بوونى ئەكرد
ئەو عاشقەى يەك يەك ھاورپىيەتى ئەستىرەكانى كردو..
نامە نامە موناجاتى مانگى ئەخویندەوہ
لە تارىكى شەوہ دەيجورەكانا..

چىرۆكى بى كۆتايى لە سىدارەدانى ئەو گۆرانىانەى
نوسىيەوہ

تا هەنوگەش لە دللى خاكدا شاردنیهوہو لە زارى (با)وہ
جار جارە دەيانلىتەوہ

ئەم ئىوارە دوا ئىوارە نىيە بۇ بن درەختىك بگەریم..
بە بىدەنگى كۆتايى فەشەلەكانم بنوسمەوہ
فەشەلەكانى تىكەل كردنى رەنگەكانى عەشق و

فهشه له کانی هه لگیرساندنی ئەو ئاگرەدی بەرگەدی ره شه بایه کی
نه گرت

من دەموویست یه ک یه ک

توتترکه کانی ئەو باخه

بشکینم

پیا سه یه کی دەمه و عه سرانی تیا بکه یین

ئەو دەویوت.. که سنی نی یه بۆن به بۆنی گو له کانی عاتیفه ی

منه وه بکات

من دەموویست پیکه وه جهسته مان له ئاوی گو ماوی نغرو بکه یین

ئەو دەویوت.. له نیوانی جهسته ی سپی منی سپی و

جهسته ی رهشی توی رهشدا

دنیا یه ک رهنگ هه یه.. فرسه خینکی زوری ماوه

ته واو دهنگم گر نه بوو بوو

ئەو به یانیه ی به ماچی په نجه دوشاو مره یه کمان ناسی

به ره وه ی ئەو بناسم

من به ردینکی رهق و کوته کینکی بی گیان بووم

لاقرتیم به دوا قوزه و پارانه وه ی ئەو توتکه سه گانه نه هات که

بی ره حمانه ئەمانکوشتن

بەر لەوەى بە پەنجە ناسكەكانى پەنجەى سېرم راجلەكېنى
نەمدەزانى گول چىن و ئازارى دېك بۆ وەك يەك نىن
نەمدەزانى لورەى گورگ و چرىكەى كەنارى بۆ وەك يەك نىن
نەمدەزانى نەرەى جەلادو ئاى ئاى (مەزھەرى خالقى)
بۆ وەك يەك نىن

نەمدەزانى شىعر بۆچى ھەندى كەرەت دلۆپ دلۆپ
خوینى لى دى و ھەندى جارېش پى ئەكەنى
لە ئەفسانەى عەشقى گەلاو شەنى با..

گولە گەنم و نەمەى باران.. ياخى بوون و ئەشكەوت..
نەدەگەيشتم

كە دەستەكانم لەنىو تەوقەى دەستى ئەودا خەبەريان بويەو
ئاوازەكانى عېشق و.. حەرفەكانى شىعرو..
تاكتيكەكانى سىياسەت.. بونە ھاوېم

من شاعيرانە عاشقى بووم و.. ئەو سىياسىيانە دەستى ھىناو
خستىە دەستم

من شاعيرانە لىوم نزيك كردهو ھە ماچى بكەم.. ئەو سىياسىيانە
رومەتى ھىنايە پيشەو..

شاعىرە ماچ.. لىنۇي ھەنگە بۇ ھەئەمژىنى شىلەي گول
سىياسىيە ماچ.. تىغى دەبانە بۇ ھەئەمژاندىنى پەردەي گول

رىسەكانى سىياسەت زوو دەبنەو بە خورى

شىعر درەنگ تر

عەشق بۇ ئەبەد..

بەزەيم بەو دوو دلدارەدا دىتەو..

بە تىرو دل نامەكانىان دەرازىننەو شەوانىش بە دزىيەو

بەردەبنە جەستەي خۇيان

بەزەيم بەو ماسىانەدا دىتەو..

بىھودە بەو دەريايەدا دىن و دەچن، نەفامانە دەكەونە تۇرى

ماسى گرەكانەو

بەزەيم بەو ساوايانەدا دىتەو

لە ئىستاوہ خامى سىپى و بستىك لە خاكى گۆرستان مىراتيانە

بەزەيم بەو ئىنجانە گولەدا دىتەو..

بۇچەند ساتى بۇنى عەتر دەپرژىنى و رەشەبايەك دەيشكىنى

بەزەيم بەو شەھوانىيەدا دىتەو..

رۇژانە چاو باشقال و شەوانە بىدارو بۇ ساتىكىش ناگاتە

لوتكەي ھەوەس

بەزەيم بەو عاشقە رەشانەدا دیتەوہ..
خەو بە سپی یەکانەوہ دەبینن و کالفامانە
فرمیسکی گەرمیان بو ئەپژن
بەزەيم بەخۆمدا دیتەوہ.. خۆمی رەش
جەستەم کردە بەرانیك و بە قوربانى ئەوم ئەکرد.. ئەوی سپی
بەدوای کویریکیدا رویشتم ... و تم بەلکە ئەو ریى قاچاغی
قفلەکان پی بزانی و دەرگاگانم بو بکاتەوہ
لەدوای شەلیکەوہ رام کرد... و تم بەلکو ئەو خیراتر هەنگاو
بنی و بەمگە یەنیتە دوا مەنزل
لەدوای لالیکەوہ ئەلف و بیم دەوتەوہ...
و تم بەلکو هۆرە چر بی و فیرى نویتین گۆرانى بم
گویم بو ئامۆژگاریەکانى شیتى راگرت...
و تم بەلکە لەمن ئاقل تر بی و بەیەقینم ئاشنا بکا
لە نامەى یەکەما.. ساویلکانە بۆم نوسیبوو
لە دلێکی بی گەردەوہ.. بو گولیکی بۆن نەکراو
ریبوارىکی شەکەتم و تینویتیم تەنھا بە عەشق دەشکى
لە چاوەپوانیا یەک یەک گەلا وەریوہکانى پایزم ناسى
نامەى دووہم.. عاشقانە بۆم نوسیبوو.. قافلەکانى عەشق
شەوہ تاریکەکان جى ئەهیلن و لە سپیدەدا دەگەنە دوامەنزل

وهرزه كانى به فر بارينيشم بهرى کرد

له نامەى سى ھەما بۆم نوسى ..

سالان دەرپواو وا خەرىكە لەگەل خوینما تیکەل ئەبى

وهرزه كانى سەيران و شەرى بەدمەستە كانى قەراغ شاريشم

بهرى کرد

چوارەم و پینجەم و شەشەم و حەوتەم

تەنھا تاشە بەردە كانى شاخ و كانیواوەكان و جەولە كانى روژانى

مەردایەتى خویندیانه وە

نامەى ھەشتەم لە زمانى منالیكى بەریئەوہ بۆم نوسیبوو

(پەپەو*) گیان .. لەبۆنى سیو ھەلھاتم و نەمردم

(پەپەو) گیان .. ئیستاکە من منالە ساویلکەكەى جاران نیم و

لەچۆلەكە باوكانەىەكى سەرە ئەچم

تۆ لە گۆلە دالیا بپرسە .. كەس نى یە وەك من بو بەربانگی ئەم

عەشقى تۆ .. بى باكانە بەروژو بى

دوا نامە بە شاپەرى كۆتریكى سپى و

بەمەرەكەبى خوین بۆم نوسى تا ئەبەد عاشقىكى سەرشیتم

من ھەلەبجەبى یەكى خنكاوم

خنكاو بە (با)

ہہ لہ بجہیی یہ کی دؤراوم

دؤراو لہ شہر

ہہ لہ بجہیی یہ کی فاشیلیم

فاشیل لہ سیاسہت و

خواردنہ وہی ئاوی حہیات

چیت لیم ئہوی من لہ زہرنہ قوتہ یہ کی دایک کوژراو

مہ حزون ترو

لہ پہ لہ گہ نمیکی سوتاو خہ مبار ترم

لہ ئیوارہ یہ کی پہ مہیی دا

لہ باخچہ کہی گو لہ دالیا وتم ئہ مہ دوا فرسہتہ با ئہم زہوی و

ئاسمانہ بدن لہ یہک

وتی نابئی

وتم ئہ مہ دوا مؤلہ تی عہ شقہ با ئہم ساردو گہ رمہ بدن لہ یہک

بہ بوغرایہ کہ وہ پی ی وتم من لہ چیایہک بہ فر ئہ چم و

تؤش لہ رہ شمار

وتم ئی چی دہ بی گہر منی رہ شمار بہو چیای بہ فرہ دا داگہریم

وتم وہ لی ئاگاداریہ ئہم رہ شمارہ ئازار مہ دہ.. کہ تورہ بووم

ئہ وسا شیٹانہ.. شیٹانہ.. شیٹانہ ئہ تگہ زم

له دواى گهستن قیامهتی نه خولقی و دادگاش فتواى به جهه نه م
بونمان ده داتی

تهنها ساتی سهرم نا به سنگی یه وه

له گهرانه وه مدا.. جاری حه قیقه تی به هه شتم دا

دایکم وتی.. هی ی .. رۆله ره شتاله که باشیرم حه رام نه گهری و

بگه ریوه

هاورپی یه کم پی ی وتم.. هی ی .. کوره ره شتاله که بگه ریوه

ماموستاکه م وتی.. هی ی .. خویندکاره ره شتاله که بگه ریوه

له وانهی سلوکدا سفر

شیر وتی.. برۆ برۆ هه تا ده گه یته دوا مه نزل من هاورپی تم

دلیکم به ئاسمان خوش بوو له میهره بانى خو ی جورئه تی

ما چیکم پی ببه خشی

شه ویک له سهر به رده نویژیکی ره ق.... تفه نگیک له ته نیشتمه وه و

له سهر سه رینیکی به رد خه ونم بینی

نه فسوس له خه وما ئاسمانیش له ستافی سپی بوو.. سپی..

گویی له و نه سپ سواره سپی یه مه گره له گهل یه که م چوار

نالهی کی نه سپه که یدا

گه یشته لوتکه و ئالای به رزی شه کانه وه

گوییٰ لهو ئه سڀ سواره ره شتالہ گلاوه بگره
 كه ئه زانی ریگای لوتكه چهند هه لدیرو چهند سهر سم و چهند
 هه و رازی سه ختی تیایه
 گوییٰ لهو سه رکرده سپی یه مه گره ههر له بی شکهی منالی یه وه
 بی ئه وهی له سه رمای به سته لهك و له قرچه قرچی گهرما بگا
 به کورپه یی تاجی شاهانه ی کرایه سهر
 گوییٰ لهو سه رکرده ره شتالہ بگره سه راپا ژینی پر چه سرهت و
 پر غه ریبی و پر نوشست و راجه نین بوو
 گوییٰ لهو عاشقه سپی یه مه گره له گهل یه کهم ژواندا ده ست له
 ملانی ی مه عشوقه که ی بوو
 گوییٰ لهو عاشقه ره شه بگره .. له بهر خو یه وه هه زاران ماچی
 مه عشوقه که ی ئه کاو له دووره وه خو ی بو ده کوژی
 گوییٰ له ئه وی سپی مه گره که ده لی من عاشقم
 گوییٰ له منی ره شتالہ بگره (له سهر گو نام نیشانه ی زه خمی
 ماران گازی پیوه یه)

من به ته نها جه سته یه کم له م شه قامه ته زیوه دا دیم و ده چم
 تنوک تنوک وا خه ریکه به فری سپیش دائه باری

ئەى بەفر..

ئىستا تەنھام.. تەنھاو تەنھا

تۆش سەرمەستانە دادەبارى

ئىستا كە من ھەر خۆم تەنھام كەس شك نابەم دەستى ھانای بۆ

دریژ بکەم

ھەموو دونیا سىپى سىپى ئەكاتەوہ

شەقام و ئاسمان و درەخت و تۆش ئەى بەفر.. تۆش ھەر سىپى

تەنھا جەستەى من رەش

گەورەم بەفر..

داببارى..

تا ئەتوانى بى رەحمانە داببارى

جەستەم تەنھا..

عەقلم تەنھا..

تەنھا وەك تەرمىكى كوژراوى ژەھر

تەنھا وەك پەرسىلكەيەكى بەجىماوى دوای گەرميان و

كوستان

بى منەت بە..

ھەموو شتى لە ئىستادا سىپى سىپى ئەكاتەوہ

بى منەت بە..

دہ بباری و
لہ شوینی خوم ہہردوو قاچم سر پر بکہو بموہستینہ
با چیدی ہہنگاو بو گہشتہکانی وہم نہکہم
بباری و پہنجهکانم بتہزینہ
با چیدی بہر ئەو پہنجانہ نہکہوی لہ ناگر گہرمترن و ئەم کہن
بہ کوی زوخال
بباری و لیوہکانم لہگو بخہ
باچیتر..
ناوی ساختہو گورانی دروو خوشہویستی مزہوہر نہہینم
ئەوہ جہستہم لہ حزورتا تاکو تہنہا راوہستاوہ
بباری و بمکہ بہ داہولیکی ہہلواسراوہ..
بمکہ بہ سہہول و شہختہ.. بمکہ بہ پیکہریکی رەق و تہق
بباری و چاوہکانم نابیناکہ..
با چیتر..
سہودای ہہراجی فروشتنی نیشتمان و قاقای خائینان نہبینم
بہچیم ئەکہی بمکہ.. دابباری و دابباری..
بمشورہوہ.. بمشورہوہ
ئوسلی جہستہی پیس و بوگہنی سی سال تہمہنم لی دہرکہ
وا خہریکہ ژہنگ یہکیارچہ روحم ئەگری..

وا خه ریکه کارژی جه سته م سه راپا ژهنگ ئه یگری

بمشوره وه ..

گه وره م به فر ..

بمشوره وه ..

با ره شاوی ئه م جه سته یه م بتویته وه

با چیتر ..

رهش وهك رهش و .. جاریکی تر سپی وهك سپی بخوینمه وه

بمشوره وه ..

من ئه مه وی .. پاك بيمه وه ! ..

پاك بيمه وه ! ..

پاك ..

پاك ..

* کورتکراوه‌ی ناوی مه عشوقه سپیی یه که یه *

* له فیستیفالی چواره‌سی گه لویژدا خه لاتنی یه که سی

فیستیفالی بوشیعر وه رگرت *

خەمە رەشەگانى

گەرەكىكى رەش پىۋىش

(۱) تىيىنى يەك...

ھەموو قاقاي خەننەكان

بە فرمىسك ئەخوئىنمەوہ

كەواتە.. بەر لەوہى پىۋى بكنى

بىر لە گريان بكەرەوہ.

(۲) سكالايەك...

ئەمەوئى بۇ عەشقى بسوتىم

كە سەرمام بوو... پالتۇيەك بىۋى بىكەمە بەر

ئەمەوئى بۇ جەستەيەك گۇرانى بلىم

كە تەنھا بووم... شەپقەيە بىۋى بىكەمە سەر

چىم لە دەست دى..

(ئەو)ى قافو (من)ى تاف

ئەفسوس.. ئەم تەنافى موحىبەتە ناگاتەوہ

(۳) پيئشنياريك..

گەر گۆرانى يەكانى سبەينيم وەك ئەمپرو بوون

من شەيتان و...

ئەوہش نيشتمانىكى پىر لە بەرد.. رەجم بکەن

.....

ئەمشەویش وەك شەوانى تر

لەگەل (با) دا لە بيئدەنگى گەرەكەكەماندا ون دەيم

ئەمشەویش وەك شەوانى تر

لە چىراى كزو لە درەختى بى جۆلەو لە تاريكى كۆلانەكان

رادەمىنم

گەرەككى كشو مات.. تاكو تەرا سەگو پشيلەى برسى نەبى

هيچ ديار نى يە.. هيچ نابىنى.. هيچ.. هيچ

لە حەوشەكەى مالى ئيمەدا دار سەنەوبەريك. هەيە

بیجگہ لہ کوندہ پھ پویہک ..
هیچ بالندہ یه کی تر به سهر چلی ئەم درهخته بالا به رزه وه نابینی
وهختی من دەمهوی خه و ببینم .. له بری دەنگی گه ناری یهک
ئەم په پوه بیدارم ئەکاته وه و له خهوی قول رام ئەچه نی
ئیدی خهون به سویتترین برین و
به سامترین مۆته که ی شهوانی دهیجورو ته نیایمه
ئەم گهره که ی ئیمه ..
له تهک کۆره وی ئەستیره دا به خه بهر دی و
له گهرانه وه یاندا وه نهوز ئەیگرئ
ئەم گهره که ی ئیمه که خۆره تاو چاوه کانی ئەکاته وه
گمه گمی کۆتره کان و .. قوقه قوقی که له شیره کان و ..
جریوه جریوی چۆله که کان و ..
سرودی دەم منالان و .. به یانی باشی ژنانی گهرهک و ..
پیا سه ی ههرزه کاران ..
رۆژ باش له گزنگ ئەکه ن و ..
یه که م که سن سلاو له رۆژ ژمیره که ئەکه ن
به لام شهوان جهسته یه کی شه که ته و بی دەنگ ئەبی
بی دەنگ .. وهک خهونی قولی منال

بی دهنگ.. وهك جهسته یه کی به جیماوی دوا ی جهنگ...!
ئه مشه ویش وهك شهوانی تر
له گهل (با) دا له بی دهنگی گهره که که ماندا ون دهیم
ئه مشه ویش وهك شهوانی تر
له چرای کزو له درهختی بی جولوه و له تاریکی کولانه کان
راده مینم

ئه م گهره که برینی که وا به جهسته ی شاریکه وه
نازاری که له ته عزیزه کانی قیامهت و
وهك فیردهوسی مه ئیوسه کانی دونیا
خه ونیکی گهره ی ئه به دی یه و نایه ته دی
له م گهره که ی ئیمه دا..

پرسیار کردن نیرویه که هیرش ده باو له و سه ره وه بی وه لاه
پرسیار؟.. پرسیار؟.. پرسیار؟..
پرسیاری کچه قهیره کانی گهره ک
له و ژنه جادو که ره ی به منالی شازه و قیانی پری و
له چکینک و به رمالیکی دایه ده ستیان..
پرسیاری زه مهنی نادیارو خه ونی که له که بوو له خوا!!
پرسیاری رهوی بالنده و..

مەرگى پەپولەو كوشتنى ھەتاو لەدەريا
پرسىياري پىرتىرىن ژنى گەرەك
لەو سىياسەتمەدارانەى دەيانەوى جارىكى تر..
كارژى ئەژدەھاك بكنەو ھە بەر نىشتمانا
ئەم پىرە ژنە..
دەستە خوشكى بەتەمەنتىرىن دار ھەنجىرى گەرەكەكەمانە
ئىوارەيەك.. قاوھىي كال وەك چاوى كچىكى جوان
پەلە ھەورىك بەسەر سىنگى ئاسمانەو
منىش بە جاننايەكى پر كاغەزو خەياللىكى شىعەريەو
بەرەو ژوورى تەنبايى خۆم ئەھاتەو..
ھۆرەيەكى پر لەگىرىان ھاتە بەرگۆيم..
ئاورىكم بۆلاى چەپى خۆم داىەو
سەرىكم بۆ ئاسمان ھەلپرى.. ھەورەكە بۆنى (باران)ى گرتبوو
ھەنگاويك.. دوان.. سىيان.. لە پىرە ژنەكە ورد بوومەو
چاوانى وەك كونى سوژن..
لەناو چەند دلۆپە فرمىسكىكا نوقم بوو بوو
ئەم پىرە ژنە.. زەمانىك بەر لەئىستا
كىژىكى ناسكۆلەى چواردە سالانى ھەبوو..

لە خوشەويستى خاكەوہ ہەر بە ((باران)) بانگى ئەکرد
بەيانى يەك بەر لەوہى خۆر
بە تەواوى تيشكى چاوى خۆى ببەخشى
ئەم كچەيان لەم پيرە ژنە جيا كردهوہ
پيرە ژنەكە هاوارى كرد.. (باران).. (باران)..
(باران) كچە شيرينەكەم..

(باران) ييش بە دەم گريانى دايە.. دايە.. لە چا و ن بوو
لەو ساتەوہ ئيتەر (باران) لە كچىكى جوانى گەرميانەوہ..
بووہ پرسىاريك بى وەلام؟؟
ئەمشەويش وەك شەوانى تر
لەگەل (با) دا لەبى دەنگى گەرەكەكەماندا و ن دەبم
ئەمشەويش وەك شەوانى تر

لەچراى كزو لەدرەختى بى جولەو لەتارىكى كۆلانەكان
رادەمىنم

خەمى گەورەى پيرە ژنم بە رۆحمەوہ پىچايەوہ
(عادل) ە شىت بە دەم تەقەى ئاسنەكانى دەستىەوہ بانگى كردم
(من) و (عادل) بە منالى دوو هاورپى يەكترى بووين
من ەميشە تابلوى كچىكى جوان و درەختىكم ئەكيشا

ئەوئىش وئىنەى پاسكىلىكى دروست ئەكرد
بەيانى يەكى چوار شەممە بوو (عادىل) دەستىكى راوہ شاند
ھاوارى كرد ئەم دنيايە ھى من نى يە
ئەم سرورودە دژى خولياو خۆزگەى منە..
ئەم دونيا ھى من نى يە.. ھ — ي — م — ن — ن — ي — ھ
(عادىل) بە دەم بۆلە بۆل و جنىوہوہ
رپى سەفەرىكى گرتە بەر.. رىگايەك بەرەو ئەودىو
سنورەكانى ھزرو بەرەو ئەودىو سرورودەكانى ھۆش
(ئەو) لە زمانى ئەگەيى.. دوور بوو لەوانەكانى ئىمە
(ئەو) زمانىكى ھەبوو.. تەنھا پەرەسىلكە لى دەگەيشت
من و (عادىل) دوو نەمامى باخە ھەنارىكى (ھەلەبجە) بووين
دوو منالى شىت و نەگبەت..
دوو بزىوى گەرەكى (كانى عاشقان) بووين
پى دەچى ھەردوكمان بە ھەوت پشت كورپى يەك (با) بين
ياكورپى (كانياو)ئى.. يان كورپى ساتىكى (ئەشكەوت)ئى
خەونەكانمان لە چلە وەنەوشەى گوى چەم ئەچوو
(ئەو) كەلاوہكان و بەردەم دوكانى فیتەرو گەراجەكان ئەگەرا
بۆ ئەوہى ئاسنىكى دەستكەويو..

پاسکیلیکی پی دروست کا
منیش گۆرانی و شیعو چیرۆکه کان ئەگه پام..
بو ئەوهی حهرفیکم له عهشق دهست کهوی و
پهیکه ریکی پی دروست کهم.. شهوانه دهست له ملم بکا

خهونیکی بی مانا و.. خۆزگه یهکی بی ناو نیشان و..
چیرۆکیکی بی کوتایی

ئەفسوس..

نه (عادل) توانی پاسکیله کهی ته واو بکا و
نه منیش به دایداری عهشقه کهم گه ییشتم
خودایا.. چی ده بوو گهر ئەو پاسکیلیکی بوایه و..
منیش عهشقیکی سروشتی؟!

چی ده بوو گهر.. ئەوی شیت و منی نه گبهت..
منی شیت و ئەوی نه کبهت..

دوو سه رکردهی براوهی دواي جهنگ ئە بوین؟!
ئیستا (عادل) سه رشیتانه و خوی ئاسایی

چىرۆكى ئاسنەكانى بۇ پەپولەكان ئەگىرئىتەوہ

منىش بە دەم سوتانى جگەرەكەى لىومەوہ

دوا شىعر بۇ تارماىى عەشقى ئەنوسم..

سەراپا گەنجىم پى بەخشى

شىعر ئەو منالە ئىفلىجەىە

لە شەقامىكدا كەوتوہ

رۇژانە پۇلىسە شاعىرەكان تىى ھەئىنەدەن

جارىكى تر خەمى يادگارىىە تالەكان تەمەنى من ئەخۇنەوہ

خەمى سەردەمى ون بوونى منالىم

خەمى سالانى ھەرزەكارى و ياخى بوون و سروودى خاك

ئىنشىقاق و جىا بوونەوہى سروودەكان لە يەكترى

عارەقى دلق و نان و نۇكاوى ساردو.. گىرفانى بى تمەن و..

ھەجوہكانى (خەمە سەعید خەسەن)

خەمى ناسنامەى ون بووى شەھىدو..

ژيان نامەى فېرى دراوى پېر سەرورەى

خەمى سەد بارە بوونەوہى جەنگ..

جەنگى كوشتنى خۇزگەو جەنگى سوتانى سروشت و..

ھىلانەى نەورەسەكان

جہنگی سہر برینی یادگاری و..
ہہ لورینی خہونی جوانی عاشقہکان
خہم.. خہم.. خہم.. خہمی ئەو دەمەہی لە (عارەق) ەوہ تا
(یاسا) ەہمووی فەل بوو
خہمی دووکەرت بوونی جہستەو تەکەتولات
تەکەوتول لە سیاسی یەوہ تا قاچاچی
خہمی ئەو ساتانەہی..
بالندەکانیشمان فییری خویندنی سرودی تەکەتول و
گولەکانیشمان راسپارد بوونی تەکەتول ببەخشن
ئای کہ درین لەبەر امبەر یەکتزیداو..
چەند شەرەندەہین لە جزوری ئاویئەدا..
لە حەوشەکەہی مائی ئیمەدا دار سنەوبەریک ەہیہ
بیجگە لە کوندەپەپویەک ەییچ بالندەہیەکی تر..
بەسەر چلی ئەم درەختە بالا بەرزەوہ نابینی
وہختی من دەمەوی خەو ببینم.. لە بری دەنگی گەناری یەک
ئەم پەپوہ بیدارم ئەکاتەوہو لە خەوی قول رام ئەچەنی
ئیدی خەون بە سویتترین برین و..
بەسامترین مۆتەکەہی شەوانی دەيجورو تەنیايمە

گويم له ترپەى پىى خۆم نەبوو..
گەيشتمەوہ ئەو (كەھیل)ەى تەنیايمى تیدا بەندە
له ئاوينە شكاوہكەو له تەلخى خۆم ورد بوومەوہ
تارمايىيەكى رەشتالە نەبى چى ترم نەدى
له كتيبخانەكەمدا (مەولەوى)م دى..
ریش تاشراو وتى زەمەنى عەشق و..
زكرى سۆفيان بەسەر چووہ
(مەحوى)م بينى له خانەقاكەيدا بە كاوہخۆ دەيو تەوہ
قەدر.. موحىبەت.. قەدر.. موحىبەت... موحىبەت
سەرى بىزاريم راوہشاندى..
(ماركين) بە زەردەخەنەيەكەوہ سەيرى كردم
ببورە ماركين..
ئيرە ئەو ولاتەيە ھەزاران سالە تەنيايە.. نەك سەد سال
قايرۇسيك لەم گەرەكەى ئيمەدايەو ھەموومانى بۆن كردووە
له قايرۇسى ناو رۇمانەكانى تۆئەچى
قايرۇسيك ناسنامەكەى لەگەرەكيكى بالآ بەرز جى ھيشتووہ
كە شەوانە تەنھا باسى سى شت ئەكەن
يەكەم پرۇگرامى سەفەرىكى نوئى و..
دووہم ئال و گوپى گرانترين بەھاي ئەمپروو..

سیّہم جوانترین سکر تیّره..
شیرکوّ له و لاوه به زمانیکی شیعیری جوان بانگی کردم
سہری کہ چہلّ.. بیّ چاویلکہ.. بیّ جانتا..
تہنا جگہ رہیہ کی به لیّوہ بوو
پیّی وتم سہ رسام مہ به..
لہ گہرانہ و ہمدای پرچہ کانم له (ہہ لہ بجہ) به جیّ ہیشت و
چوار چیّوہی چاویلکہ کہم له گہ رہ کہہ کی نیّوہ و..
شوشہ کہہ شی له (شہ عب)
وتم ئہی جانناکہت
وتی وہختیّ لولہی زریپوش روی کردہ چا خانہ کہی (مچکو)
ئالہ ویّدا جانناکہم لیّ به جیّ ما..
رووہو پہنجرہ کہ زور له سہ رخوّ ہہنگام نا
سہراپا دنیا رہش.. درہخت رہش.. ئاسمان رہش..
گہرہک رہش.. بالندہ رہش..
ہہموو شتیّ لہ بہر چاوم قہ ترانی بوو
چی لہم ہہموو خہمہ رہشانہ بکہم..
چی لہم گورانی یہ رہشانہ بکہم
بہم جہستہ رہشہوہ

دہمہویّ خہونیکی سپی ببینم..

خه ونیک وهك خوّم رهش نا.. سپی سپی وهكو به فر
خه ونیک، كانی گورانی تیا بلی و..
ره شبه له کی ئه وینی بی.. درخت سه رچوپی تیا بگری
به لام چی بکه م..
له حه وشه که ی مالی ئیمه دا ته نها دار سنه و به ریک هه یه
بیجگه له کونده په پویه ک..
هیچ بالنده یه کی تر به سه ر چلی ئه م دره خته بالا به رزه وه نابینی
وه ختی من ده مه وی خه و ببینم.. له بری دهنگی که ناری یه ک
ئه م په پوه بیدارم ئه کاته وه وه له خه وی قول رام ئه چهنی
ئیدی خه ون به سویتترین برین و..
به سامترین مۆته که ی شه وانی ده یجورو ته نیایمه ...

تشرینی یه که می

۱۹۹۹ سلیمانی

* عادل.. ناوی شیتتیکی هه له بجه یه له پۆلی پینجه می سه ره تایی
شیت بوو، له و ساته وه تا نیستا ناسن کو نه کاته وه بو نه وه می
سه یاره یه ک دروست بکات.

* که هیل.. خانوو

* نه م شیعه ره له فیستیفالی پینجه می گه ل و یژدا خویندر او هته وه.

لہ شامیرنگی رہ شہوہ شیرنگی رہش بوزہ مہ نیکگی رہش

لہ گورانیکگی سالیح دیلانہوہ:-

نہی ہہ ووردکہ دایرینژہ سہری تشرینہ
وادی پہ لہو ناشتنی تہرمی ہاوینہ
نوبہی تویہ بگری بہ سہر ہہ موومانہ
بہ سہر لاشہی نینسک و پروسکی رابردومانہ
بیشوردوہ با سہر لہ دەستی دیاری بنی
با قور خہستہ بنی و بوزہ سہری شہرمہ زاری بنی

.....

پئی دەچی ئەم نیشتمانہی ئیمہ مہنفا بنی
پیدەچی ئەو دوزەخەش بنی کہ تەنہا لہ قیامەتدا ہہیہ
ئەم نیشتمانہی ئیمہ لہ کوترینگی دەستہ موی پیکراو دەچی
دہیہوی بالہ فر بنی و بفر
ئەم نیشتمانہی ئیمہ

لە درەختى دەچى
زىو وشك و بى سىبەرە
درەختىك لە دىر زەمانەو بە خوین تاسەى تىنویتی دەشكى
عەيامىكە

ماندویتییمان بۆ سىبەرەكەى دەروانى و
برسىتیشمان بۆ بەرەمى سىك ئەگوشى
بەلام ئەفسوس

تەوەرە چاۋ سورەكانى ئەودىو عەشق و موحىبەت
پەيتا پەيتا

لە رەگەو بە ئازارەو دەيكوژن
ئەم نىشتىمانەى ئىمە

ئەستىرەكەى بى رەونەقە

عەبايەك ۰۰۰ لەپەلە ھەورىكى رەش ۰۰۰ داىپۆشىوہ

ئەم ئەستىرەى ئىمە

نەپوژھەلاتە نەپوژئاوا

نەباكورە نەباشور

نەئەمسەرى ھەيەو نەئەوسەر

نەناوہراست

پى دەچى ۰۰۰ ئىرە مەنقابى

پى دەچى ئىره دۆزەخ بى
لەم نىشتىمانى مەنفاو دۆزەخەشدا
دەنەوايى زور كەسمان كىردو نازى زورى ترمان ھەنگرت
چەند گۆرانى وچەند بەستەمان
بۇ ھەيبەتى ماركس و پىئەمبەر و لىنىن و ستالين
جىقاراكاندا وتەوہ
چەندىن جار سرودەكانى
ئەنتەرناسىئونال و
قۇتنام و چىن و نىكاراگوامان وتەوہ
بۇ ھىرۇشىماو منالانى ئەفرىقاو فەلەستىنى داگىركراو
چەند جۇگەلەى فرمىسكمان بەست
چەندەھى شەو لە خرورى چراى كزا وەك عاشقى
زور داستان و ئەفسانەو قەسىدەمان خویندەوہ
بەلام ھەنوگەش كەسى نىيە
بۇ ساتىكىش دلى پر لە كەسەرى ئىمە بداتەوہ
كەسىك نىيە
تەنھا بەيتى بۇ زەردەشت و (مامە رىشە)كانى ئىمە بلى
كەسى نىيە
نامەى عەشقى نالى و ھەبىبە بخوینىتەوہ

گوئى لە زكرى شەو روژو
لە عاشوراي قەسىدەكانى ئىمە بگرئ
تاوئى نەبوو
دلۆپئى فرمىسك بو كە نارىيەكانى هەلە بجهو
گوورانى يە كوژراوہكانى ئەنقال پريژئ
كەسى نەبوو
وانەكانى ئەوينمان بخوئنيتهوہ
كەسى نەبوو
كەسى نى يە
كەسى نابئ
پيدەچئ ئيرە مەنزگايەكى عەدەم بئ
پيدەچئ ئيرە بيابانى مەنفا بئ
پيدەچئ ئيرە ئاگرە سورەكەى دۆزەخ بئ
سروشتى نيشتيمانەكەى ئىمە
لەمنالئيهوہ فيرمان دەكات
سەفەرى عەشق بگرينە بەر
بەمنالئى باوكممان فيرمان دەكات
بە بەردەوازگەى ئاوہلوس بووى چەمىكا.
لەم بەرەوہ بو ئەوبەر چەم بپەرپينەوہ..

باوکیشمان باپیرمان فییری کرد..
کەواتە ھەموومان کاروانچین..
گەر سەفەری عەشق گوناھ بی
ئەوا ھەموو گوناھ بارین
گەر خەتا بی
ئەوا ھەموومان خەتابارین
گەر تاوان بی
ئەوا ھەموومان تاوانبارین
ئیمە عەشقی دوندی چیاو کانی بنارو قاسپە ی کەوو
سرودی برینەکانین..
چیبکەین بە دەست خوومان نەبوو.. وافیر کراین..
دەبی واشبین.. ھەر واشدەبین..
دەژین بو عەشقی.. دەروین بو عەشقی
دەمرین بو عەشقی..
عەشقیك.. نە سەرەتای ھەیەو نە ناوەرەست
نە کوۆتایی..
عەشقیك نە پەنگی ھەیەو نە دەنگ
ئەم نیشتمانە سەرپا بوونی باروتە..
لیم گەرین..

لەم نىشتمانە دۆزەخەدا
دەمەوى سەرخەوى شكىنم...
دەمەوى، نەختى ئارام بىم..
دەمەوى، كپ و بى دەنگ بىم
دەمەوى، لەبەر خۆمەوہ سەما بکەم
يادەوہ رىهکانى منالى و ھەرزەکارىم
بخوینمەوہ
ئەو مندالەى تىايدا ئىفلىج بوومو
ئەو ھەرزەکارىيەى
نەمزانى مومارەسەى بکەم..
ئەمەوى ھەموو شتى بىدەنگ بى
بىدەنگ.. بىدەنگ
تارمايى كچىكى سىپى رەنگ بەفراویم دىتە بەرچاۋ
كچىك.. لەپەنجەرەكەمەوہ بە سەمايەكى بىدەنگ
دىتە ژورەوہو لە زەمەنىكى وەنەوشەيى دا..
بەلىو بۇ يەكترى پىدەكەنن..
بەچاۋ سۆز بۇ يەكترى دەنىرىن..
ئاي زەمەنى بىدەنگى چەند خوشە
لەزەتى زەمەنى بى ھەراۋ بى جەنگ چەند شىرىنە*

لېم گەپرى.. مۆتەكەي جەنگ لېم گەپرى
لەم وەرزی پەلەو ناشتنى تەرمى ھاوینەدا
پەساپورتى كام ویزدانت ھەلگرتووہ
وا ئاسمانى نیشتمانە بى كەسەكەم لە دوکەلا نغرو ئەكەي
مانگم بۆ لی دەشارییەوہ
روناكى ھەتاوم بۆ لی ئەدزی
بۆ ئەستیرەي بەختەكەي خۆم ئەخەیتە خوار؟
ئەي فرۆكەوان
تۆ كەھاتى.. بالندەكان گشت تەرە بوون
تۆ كەھاتى..
دايكانەو باوكانەكان ھەریەكە بە پئیەكدا ویل بوون
ئەم سەفەرەت
بۆ سەر بپینی چامەكەي نالی و سالم و
تەیرەكانی دلاوہرو
بۆ سوتانی
زكري عاشقانەي مەحوی بوو
تۆ كەھاتى.. بۆ سیس كردنی گولە رەشەكەي شیرزادو
گولەنبەرەكەي مەولەوی بوو
ئەم سەفەرەت.. بۆ دابپانی حەبیبەكان لە نالییەكان و

بۇ دابىرانى كچە شىرىيەكەو
جەستە رەشەكەى قوباد بوو
ئەو فرۆكەوانەى كەس نازانى
لە كام شەھوۋەتەو ھاتوۋە
ئەو فرۆكەوانە.. دواى بارىنى شەستە مەرگ لە نىشتمانەكەمدا
دەگەرېتەو ھو لە شەوېكى مەستى ئەستەمبولاً ون دەبى
منىش لېرەو..

كە كەللەسەرم لەسەر لوتكەى چياكە جى ھىشت
تەنھا جەستەم ئەگەرېتەو.. لە گەرانەو ھەمدا
دەستى باپىرە دەگرم و بەرمالېكىش دەدەم بە كۆل داپىرەما
فرۆكەوان

دواى ئەو ھى وىستت دواقەسىدەى نىشتمانەكەم سەربىرى
ئىدى چ ماو ھەيكەى؟

بېرۆ خەونەكانم مەدە بەدەم روبارەو ھە
بېرۆ بۆلاى ئەوانەى

دوندى چياو شەرەف.. قەسىدەكانى نىشتمان و ئەخلاق..
گۆرانىەكان و مېژوو.. شانۆو باخچە..

بېرۆ.. بۆلاى ئەوانەى لە ساتىكا ھەموو شتىكىيان فرۆشت
فرۆكەوان.. لە گەرانەو ھەتدا

بە سەر كرده بى رەحم و دلرەقە كانت بلى
سروشتى نىشتمانەكەى ئىمە واىە
كە لە داىك دەبىن
بەم شىۋەىە جەستەمان دابەش ئەكرى
كە گەورەش بوىن ھەروا دەكەىن
پەنجەكانمان... بۇ پەلەپىتكەى تەفەنگو
كەللە سەرمان.. بۇ پەراندىن
چاۋەكانمان.. بۇ بىنىنى ھەزونا ھەز
دەم بۇ لال بوون

جەستەشمان بۇ ژماردىنى تەرمى كەوتووى گۆرەپانى
جەنگەكان

خوینىشمان بۇ سور كىردنى تاشەبەردىكى سەرچىيا
ئەمەىە سروشتى نىشتمانى ئىمە
ئەمەىە سروشتى نىشتمانى..

ئەمەىە سروشتى. ئەمەىە ئەمەىە ئەمەىە م ۵۰

- ۱۹۹۶ -

سلىمانى

* ئەم شىعەرە لە فىستىقالى چوارەمى گەل وىژدا خوینراۋەتەۋە.

سەمەى مەرگى پەلگە زىرپىنە

خەونەكانمان .. لەگەل تىپەى ھەنگاۋەكاندا .. لىك ناچن
ئىمە لە خەونەكاندا ..

لە خەلۋەتگای عەشقىكەۋە گۆرانى دەلىپن

كە بەيانى لەخە ھەستەين

لە دوورەۋە تىفەنگىكى ژەھراۋى

بە دزىيەۋە گۆرانىيەكانمان دەكوژى ..

كە ھاتىن

شەۋچەرەمان بۆ شەۋانى عاشقەكان ھىناۋ

گەرەكمان بوو .. گولبارانى جى ژوانى كەلاۋە پووخاۋەكان و

شۈپنە نىسرمەكانى ئەۋىنداران بىكەين

گەرەكمان بوو .. تاسە قىرچاۋەكان وخەونە بىزىكاۋەكان و

گەلاۋەرىيۋەكانى رۇح وشنەى با تەزىۋەكان

بىخەينەۋە سەمەى بەر پەنجەرەى ئىۋاران .

ئەۋسا بەدەم ئاۋازە ھىمىنەكانەۋە

خەونەكان بۆ يەكتى بگىرپىنەۋە

ئىمە لەم دوپىانەدا .. مەرگمان لە خۇمان تۇراندو

ھانامان بۆ نىنۋۆكەكانى كوشتن بىرد

ئىمە لەم دوپىانەدا

نه هاتین بو بارانی ره حمهت بگرین
دهسته کانمان فیّری گولّ چین و دهست گوشین و
تهوقه‌ی سهر ریگاکان نه کرد....
نه هاتین شه‌وژنه‌ی ئه‌و قه‌فه‌سانه ئاوه‌لا که‌ین
دهستمان خسته خوینی یه‌کتر
هاتین و به‌گژ هه‌ورا چوینه‌وه
نیشتمانمان کرده زیندانی گه‌وره
ئای چه‌ند جار
له په‌نا دیوارو.. له بنه پاسارو .. له محیرابی مزگه‌وته‌کان و...
له پشتی دار به‌روه‌کان وله‌ناو سه‌نگه‌ره‌کان و.. له‌ناو گوله
باخه‌کاندا ..
چاو له‌سهر قه‌ره ولّ و
دهست له‌سهر په‌له پیتکه ..
بو یه‌کتری داده نیشترین .
به‌ر له‌وه‌ی به‌م ره‌نگانه ئاشنا بین
هه‌مومان په‌لکه زیرینه‌مان خو‌ش ده‌وویست
که‌چی ئیستا من ره‌نگیک و تو ره‌نگیک وئه‌و ره‌نگی
له‌نیوان ئه‌م ره‌نگانه‌دا
من .. تو .. ئه‌و ..
ده‌بینه پوشی سهر ئاوو له‌ناو رووباره‌کاندا وون ده‌بین ..

وون بونیک .. کہ سمان ئهوی ترمان ناناسینه وه ..
وون بونیک .. رق وشه پرو عهدهم نه بی
چ شتیکی تر سهوز ناکهین .
به ره وهی به خوینی یه کتر تینویتییمان بشکیت
ئهو رهنگانه .. له پایزدا
تا بلو یه بوون .. دیمه نی گه لآوه رییوه کانی ئهو دره ختانه بوون
هییدی هییدی .. به سه ماوه ده که وتنه کوشی زهوی
ئهو سه رده مه ئهو رهنگانه
سروده گه شه کانی دم ئهو منالانه بوون
به یانیان زوو .. به زه وقه وه ده یان چری
ئای له و روژانه ی ده پون و پییان ناگهین
ئای له و زه مه نه ی جیمان دیلی و
ئیمه ش له جی خومانه وه ..
به جهسته یه کی بی تاقهت وشه که ته وه
هر چاوه ری ی زه مه نیکی تر ده کهین .
زور عاشقی ئه م دوونیا یه
یاداشتنامه ی خه مه کانیان پیچایه وه و له سه ر ره فه ی مؤزه خانه کان
به جییان هیشت
به لام .. ئیمه ی خه تابارتر له هه تاوو له جوانی وله به فر کوژ
تروسکایی ئهو چرایه شمان کوژانه وه

كە جار جارى .. شەوانى گۆرستانىكمان رووناك ئەكر دەو و
لە گەل شەھىدە بىگوناھە كاندا
سەوداى بازارى چەك و فېشەكمان تيا ئەكرد ..
ھەراچى گول بۆن و سەماى عاشقە كانمان تيا ئەكرد
من .. تو .. ئەو .. كە رەنگە كانمان ھەلبژارد
بۆ جوان كوردنى تابلۆى نىگار كىشەكان نەبوو ..
بۆ سرودى عاتىفى زەمەنى سەختى چياكان نەبوو ..
بۆ درودى كۆترە سپىھەكان .. بۆ گۆرىنى بەرگى ژنە رەشپوشەكان
نەبوو ..

كە رەنگە كانمان ھەلبژارد .. بۆ ھىچ نەبوو ..
جگە لە كوشتنى رەنگى پەلكە زىرىنەى ئاسمانى ئەم خاكە
سوتماكە نەبى

چىتر نەبوو .. چىتر نەبوو . نەبوو . نەبوو

۱۹۹۷ ھەلەجە

كۈتايى نەينى يەكى سىپى

بە (نون) پيشكەشە

لە بېدەنگيت وەرس نابم

لە ئازارى ئەم ھېمنىەت

زوير نابم

گوئى لە دەنگى رۇحت دەگرم

چاو بو نىگاي مەستت دەگرم

ناخ بو ناخ

و

دەست بو دەست

و

خەم بو خەمت

را دەگرم

ئاي لە گريانى ناخى تۇ

واي لە شيوەنى عەشقى من

ئاي لە گەورەيى

لہ بہ رزی

لہ سنوری

نہینی تو

وای... لہ دلی

ناژہ نراوی

کونکوناوی

پہ شیوی

من..

لہم لیواری عہ شقہ وہ

گویم...

لہ زہنگی ہہ لسوکہ وتی حہ زہ کانتہ

روم..

لہ رہنگی ٹال و والای رازہ کانتہ

بہم رہنگہ وہ

بہم دہنگہ وہ

بہم عہ شقہ وہ

بہم خہ مہ وہ

بہم زہنگہ وہ

بہم جہ ستہ وہ

بەم شەختەو
هاتووى خەمى
وەك بەرزايى خۆت كەلەگەت
بە نىرگزه جارى عەشقى منا
گوزەر بكهى
دەرگای دلم مەكەرەو
نا.. نا.. نەكەى...
لەوہتەى ھەم..
روبارىكى ياخى بووم و
خۆم ناناسم
لەوہتەى ھەم
دەرختىكى روتەلم و
بەرناگرم
لەوہتەى ھەم
كلاوہكەم..
(با) دەىبات و
منى شىتتیش.. سەرشىت..
سەرشىت
بە دوى كلوى بابردەلەى سەرى خۆما

ہر رائے کہم
ناز انم ۰۰ تو
لہ نزیکہ وہ ۰۰۰۰
کلاؤہ کہی سہری منت
نہ بینوہ؟
ناز انم ۰۰ تو ۰۰۰
کلاؤہ کہی سہری منت
بہ دست منالیکی سہر شیتہ وہ
یا خود
بہ دست
سہر خوشیکی بہ دمہ ستہ وہ
یا خود بہ دست ۰۰۰
کہ نہ فتیکی کہلہ پوچا
نہ بینہ وہ ۰۰۰؟
چما گولم ۰۰۰
پوژی ۰۰۰۰۰
شہوی ۰۰۰
تہ نہا ساتی
لہ گہل جہ ستہ ی کلاؤہ کہی

سەرى منا ••
لەنیوانى ھەناسەى تۆۋ
و
ھەناسەى ئەو ••
گیانم •• نەبۈە بەئىلھام و
لەحزورى رازەكاند •••
سەما بكا
دەرگای دلم مەكەرەوہ
زۆر ئىوارە
بۆ گول چىنن •••
سەر بەسەوزایى عەشقەوہ دەنىم
سەرسام مەبە
نەپەنجەم ھەيە گول بچنم
نەدەست كیش •••• ھەلى بگرم
گوى بۆ گریانم ھەلمەخە •••
فرمیسكەكانم •••
سپن سپى •••
وہكو سیمای بەرە بەیان

وہك پرچی تەنكو وردى

پیرەمیردى

كۆنە زەمان

فرمیسكە كانم

وہك چاوانى سىحراوى تو

پرلەخەمن

وہك ئىقاعى لەنجەولارى ئىوارانت ..

پرسوتان و پرماتەمن

گوى

لەگريانى من مەگرە

ھاوارى من

وہك ھەناسەى بەكولى تو

گرگرتوہ

لەوہتەى ھەم

بەريوازى بيابانیکا گوزەر ئەگرم

بەرەو سەراب

سەرابى دور

ئەو سەرابەى

جار بەجاری

تورەم دەكا

جار ناچارىش

ماچم دەكا

من لەنيوان ماچ و تورەبوندا

خۆمم ناسى

ماچ وەك شكاندىنى حەزو تاسە

وەك و ئەوين

وەك و وەفا

وەك و ژين

تورەبون

وەك رڤو بېزار بون

وەك ۰۰۰ پوخسارى نامۆ

وەك ۰۰ برسى بون

لەئازارو

لەئەوين

لەدنيايى ۰۰۰ م

گومان مەكە ۰۰۰۰۰

كىلگەي دلم

وەك ناولەپى دەستەكانى تۆ

سادەيە

تەنيام زەرد ۰۰۰۰

وەك تەنيايى شەوانى ناوہوہى تۆ

گۆرانىم رەش

وەك گۆرانى غوربەتى تۆ

حەزەكانم پەمەيى و سور

وەك حەزى ماسۆشى تۆ

خەونەكانمان لەيەك رەنگ و

لەيەك دەنگ و

لەيەك سۆزى ئاواز دەچن

ئەى گەورەترىن نەينى

لیم مەپرسە

بەدوای فلىمى پرسىيارەكاندا

بەچ زمانى دەمدوینى؟ ۰۰

ئەى گەورەترىن نەينى

بريا ۰۰۰ گویم لەدەنگى تۆ نەدەبوو ۰۰۰

بريا سەرم لەناو بوۋتەى

نەينى تۆ كاس نەدەبوو ۰۰۰

نەينىهكت زۆر گەورەيه
گەورە وەك خۆت
تەر وەك ئاوى باران
خا و هەروەكو خاوبونەوہى جەستەيهكى
لەدواى گەلاى لەزەت
وهران

دەكرا هەر نەبويتايە

سەيرە

ئەم دنيايە چەند نەينىهكى ئالۆزە
ئەوہنەش گوناھ .. و تاوان ..
دروست بونت

تاوانىكى ئەزەلى بوو

گەورە بونت
.....

هاو كيشەيهكى سەراو بونت

چيم لە دەست دى

لەنيوان تاوانى زەمەن و

گوناھى دنيا

چيم پى دەكرى

خۆم بەدەمە دەست كۆتايى ..

یا خود لہ ناو

گہ لاریزانی پہ شیوما

خہم بہم بہ (با)

چیم پی دہ کری

ناخر کچی . . . چیم پی دہ کری؟ . . .

دہ پیم بلی

ئہی نہینی ترین . نہینی . .

بازہ من شہ قار شہ قار بی و

رپسمان بجیتہ جی ناسمان و

خور بہ دہ ریاو

شاخ بہ دہ شت

چہم بہ نوالہ و

شین بہ لوغان

با

رہش و سپی ئاویتہ بن

خہندہ و گریان

لہیہک ساتدا ہاوار بکن

ئەوسا

رۆحت لەناو رۆحما

• بتوینەوہ •

پرچە کانت لەناو قرژما

دەستە کانت

لەناو دەستما

خوین لەگەڵ خوین و

جەستە لەناو جەستەدا

••• بێن بەیەك •••

••• دەبی بە من •••

بەلام گیانم ••• وەك من رەش (با)

دەبی بە من

بەلام گیانم ••• وەك جەستەى من

بى تاقەت وماندو بوو (نا)

••• ئەوسا بپرو •••

بپرو بپرو

بەرەو دەریای حەزو شەھووت

لیو بو لیو

دەست بو دەست

چاوبؤ چاو

.....

له نیوانی ئەم هه ناسه تیکه ل بوونه

برؤ برؤ

به ره و لوتکه ی له زه تی پۆح

به ره و دونیای خاوبونه وه

ئه وسا ون بوون

ون بون له ناو دارستانی بی ئاگایی

و

کو تایی

بوون

۱۹۹۳ هه له بجه

* له فیستیفالی به که من گه لویژدا خویندرا وه ته وه.

سؤمای گامیرایه کی بیانی

به سه ریپه یژهی ئازاره کانما سهر مه که وه
نه وه ک ناله ی زامیکی سهخت
له م هه وار ه غه ری بییه تدا یه خهت بگری
به هه و رازی زامه کانما دامه گه ری
نه با زریکه ی منالیکی مه مله که تم
له و خه وه قولو خاموشه .. راتچله کی نی

به سه ر خاکی خو له پوکه ی شاره که ما . . . هه نگا و مه نی
نه با له پر که له سه ری
دهستی . . . قاجی
جمگه ی ئیسقانیکی پزیوو . . . رهش داگه پراو

بەرى ھەنگاوت پى بگرى

كامىراكەت بەشانتهوہ چاۋ دەگىرى
بست بەبستى كەلاوہكان دەپشكنى

ئاخۇ ۰۰۰ لەبالاى ئەوكەلاوہ پوخاوانە!!!
سەرگوشتهى چەند پەخشان وچەند پۆمان و
چەندىن چىرۆك

بەسىنارىيۆى فلىمكى بى كۆتايى
لەناۋ دلى كامىراكەتدا ھەلدەگرى !

لىم دەپرسى
گۆرستانى پەپولەكانى ئەم شارە
وہك قرالەى ھەنجىرىكى داچۆراۋى چلەى گەرما
لەقلىشى كام خاكەدا ۰۰۰

بى چرپەو بى گۆرانى وبى سرودن
نىگاي گەشى دنيا دىدەى كامىراكەت
ھىمن ۰۰۰ ھىمن ۰۰۰

لە حزورتا شۆپكەرەو ۰۰۰

لە ناخی خاکی بەریتەو

فلیمەكەت تۆمار بکە

ئەو زایەلەى تەرمینکەوا

لە نازاری ھەنگاوەکانى تۆ بەخەبەر ھات

ئەو ھەش تەرمى مندالینكى ھەلگروماو

ئەو دەستانەش

ھە ردوو دەستى دوو دلدارى شارەكەمە

ئەو جەستەى كەسینكى تر

ئەو دوان و

ئەو بیست و

ئەو سەدو

ئەو ھەزار ۰۰

سەرم كاسە ۰۰۰ گیانم وپە لە ژمارەى ئەم سیستەمە

بۆكوى دەپۆى؟ ھەرگوىت لە نرکەى ئینسانە ۰۰۰

بۆكوى دەپۆى؟ ھەرمەزارەو سارایەكى گۆرستانە

ببۆرە لیم

ئەمە پەنگى شارینكى رۆژھەلاتیەو

تۆش ھەناسە یەكى تەپى پۆژئاواىت

ببورن لیم

نہرہنگت لہرہنگی من نہچی

نہ گورانیت وەك سۆزی من

پرعاتفہو عەشقہو ژانہ ۰۰۰

نہہنگاوت وەك ہہنگاوم پریگا دەبری

نہژیانت وەك ژینی من

برسیتی و مەرگ ۰ باروت و خوین

تەرمو مەزار ۰۰ لہناخیدا ۰۰ ہەلدەگری

ئەمە مەملەکەتی

عەشقو جوانی و دونیای شیعەرەکانی گۆرانہ

سەرسام مەبە

لەم شارەدا

جوانی و ۰۰۰ عەشق و ۰۰۰۰ گول و ۰۰۰ شیعەریش

لەیەك ساتدا ۰۰۰

ہەلپروکان ۰۰۰ زەرد ہەلگەران

یەك یەك سوتان

کامیراکەت بەبیانی پابردوما

بگیڕەوہ ۰۰

ئەو کەشتی یەہی... باری مەرگی ہەلگرتبوو..

له سیبهره.. درهختی کوشت
له گولزارا.. باخچهی سوتاند
له کانی دا.. سه رچاوهی لیل و کویر کرد
له چیا دا.. تهوقی سه ری لوتکه کانی بریندار کرد
له ناو دلدا.. ئینسانی کوشت
ئهو که شتی یه ی.. زریان ته ته رو
ره شه با هاوریو
سیانید هه ناسه و
خه رده ل نیگا و

مه رگ دیاری و نوقلانه ی بوو

(*گه یشت.. اگه یشت

باری سیوو

باری هیشوه تری ی ره شو

باریکی تر له (زه قنه بوت)

کامیراکه ت به ره و ناخم شوپ که ره وه

له م زه مه نه ئالتونیه دا

من "ناه" یکی غه ریبانه و

هه ناسه یه کی گرگرتوو تاسه یه کی تاسینراوم

بمناسه وه

من زامیکی ساریژ نہ بووی به ئازارم

بمناسه وه

گولہ گہ نمیکی تہ رزہ بردوو

شوشه عہ تریکی شکاو و

دیوانہ شیعیکی شپرو

چل و پوی درہ ختیکی سوتینراو..م

بمناسه وه

دنیاہ کی پر ناموی ہہ ندران و

بیابانہ رہنگ زہ رده کہی ناو (کرمان) و

بہ رده م چادریکی "سہ ریاس" و

ئہ نفالہ کہی "نوگرہ سہ لمان" م

لہ پریاسکہی زامہ کانما.. گری داوہ

بمناسه وه

تکایہ.. تکایہ.. تکا

بمناسه وه

من ئہ و شارہم

- ۱۹۹۳ -

کہ بوئی سیو.. کہ پی کردم..

* ناماژہیہ بوگورانیہ کی فولکلوری (بہ لہ نجہ و بہ لہ نجہ).

ته رمی شارو دهستیگی ناسک

کزهی حزی تو شنهی بایه که
به رهو جهنگه لی دلم ری ئه کا
ئاهی هه ناسهت باله فریکه
له هه ناسه ما دی ئیستیگ ئه کا

ئه وه چه قویهک له هه ساندایه
ئه م شهو بیخهره نیو دهسته کانت
شیریک و دلّیک له حزورتایه
کامیان سهر ئه پری به په نجه کانت

گهر شیرت دهوی بیبنی مهرگی
واله بهرده متا بوت راکیشاوه
کفنیکی سپی بپره به بهرگی
رهنگی سهوزایی که ی باوی ماوه

رەوتى پىكەنن ھەر زوو بارى کرد
ھەنگاوى گريان بارگەى گرتنەوہ
ئەو بالدارانە نەمان کوچيان کرد
قەقنەس و پەپو ھاتن نىشتنەوہ

كە شىعەرى دەگرى لە پرسەى داخا
نالەى دلىكى سوتاو ئەقرچى
بە شاخى ھىوا كە خەم ھەلشاخا
ھەوريش لە بوۋتەى خویا ئەرچى

كە لاشەى شىعەرت شەقار شەقار کرد
سپىيى چاويش سور ئەنەخشىنى
كە گولى وشەت يەك يەك بنپر کرد
لاى لایەى پايز بەھار ئەنوینى

لەبرى شمشال گەروى نالە نال
ئاوازی شوانى بو من ئەژەنى
ھەورازىكى سەخت بو دەم رىى خەيال
سایەى شەكەتى گيانم ئەتەنى

ہرگیز سہنگری شاعر بہر نادہم
گہرچی دەستی شہو ئەتشارنہوہ لیم
ئەم تاشہ بہردہ لە خووم لانادہم
من فیرم بہشہو نیشان ئەشکینم

کہ دلی سہرئہبری لەبوٹہی رقا
تاتہشور کراسی خوین لەبەر ئەکا
مەرگہسات سوارہ بہسەر زہنہقا
گہردہلول خوولی خاک لە پی ئەکا

پاروہ نانی روناکی چییہ
ناکری بہدہمی شہوی خوور نہدیو
شوم سہفہریکہ بی کوٹاییہ
پاساری ہہتاو لە ہہورا تہپیو

دلیک نہخشاوی تابلوی سہوز بی
کون کون کراوی بزمار دەمیکہ
شہوانی یہلدا ئیشکی گرتبی
خہو لی زپاوی ژان و خہمیکہ

دلىك كامىراى ھات و نەھاتە
كازىوھو دەيجور لە مەيدانىكا
كوئەكاتەوہ ئا بەم ناوہختە
ئەيانكا بەدەم برسى شەرىكا

ساردى گەرمايى خا و ئەكاتەوہ
يان راستى دەمى درۆ ئەشكىنى؟
ناشیرين جوانى ئەشارىتەوہ
يان ئازار تووى برين ئەچىنى

دلىك سارىژى برينى لايى
سەرچاوەى تاڭگەى خورەى ئاويكە
كوچەلەى راستى بەدارىكا بى
بى شك دارەوان ھەر عاشقىكە

نانى ھەژارە دەولەمەند ئەيخوا
گوشتى لاوازە قەلەو پىي تىرە
بالاي بچوكە كە گەورە ئەيبا
رەنگى ھەتاوہ كە شەو پىي فيرە

((ئەچمە سەر سىروان ئاوى تىانيه

من له تىنوانا تەرمىكى كېم

بۆ خۆر ئەروانم هيچ رەنگى نىيه

زمان گۆ ناکا لالەو بى دەنگم

سوتانى جەستەم قەت خەفە نابى

تا كەلبەى گورگ تۆ بخواتەو

بە ئاوى گەرم تىنوئىتيم ناشكى

توتېرك برسيتى بىر ناباتەو

داواى چى ئەكەى له شارى غوربەت

جوانى كەلاوہى ويران و تەپپو

يان گەلاى مەرگى وەرانى درەخت

يان گولى سورى بەھار ھەلۆھريو

بارانى مەرگ بەخوڤ دائەكا
چەترى راسەرم كون كون كراوه
زمان چۆن راژەى خەيالى ئەكا
ئاو كەى بە بىژن حەشار دراوه؟

دوچار بمكوژە بەمىوہ شەوہ
با شيعرو دلش پىكەوہ بمرن
گەر بە حەقىقەت ئاشنا بویتەوہ
باچاوہكانت خەندەم تى گرن

۱۹۸۸

تاران

* لە كۆرپىكدا لە ھەلەبجە، رۆژى ۲۵/۵/۱۹۹۲خوینرايەوہ.

ژانی شہوانی تہ نیایی

هه تا نیستاش

سل له زور شت نه که مه وه

له نامویی و له غوربه تو

له تہ نیایی زور نه ترسم

له م شہ و هدا

وهك به له میکی سهره روی دهریا

تاك و تہ نیام

گیان تیماوه..

زور نه ترسم نه م تہ نیاییه

وهك نه هه نگئی..

بمکاته ماسیه کی گچکه و

له م شہ وه گهرم وتوشه دا.. هه تم لوشی

گهر سوراخی چاوه کانتهم پئی رانه گا

نه بمه په روانه ی بی لانه و

زریانیکی سه ختی دل رمق ویلم نه کا

لەم شەوهدا
تا تیشکی چاو تەماشای ئەکا
رەنگی سەوزی ئەستێرە یەو...
بریقەهی دی
تاو نا تاوی
ئەستێرە یەك بی پەسای پورت سەرە ئەدەگری..
دەئین گواهی کەسی ئەمری
بۆیە ئەویش هەوارگەهی خۆی بە جی دێلی
لەتەك خۆیدا..
خەیاڵی عاشقە خەو لێزراوە دەفرینی
-کی عاشقی چاوی کال و
زەوی و
خۆرو
برسیەکانە؟
لەم شەوهدا..
پەیتا پەیتا..
هەوری سپی..
جار جار تۆرەو رەشداگەراو

وده تارمایی ..

هه والی گه لا ریزانی پایز دینی

(پایز ودرزی داچۆرانی نهشکی چاوه

پایز ..

وهرزی باره شه یه و

روت کردنی دره ختی سه وزو

هه لږزانی تیشوی شیعیری ناو هه ناوه)

له دوره وه

دلی چرایهك .. دانه گیرسی ...

تهنها رهنگی نه و چرایه ...

نه ختی زانی هه ناسه که م

خه فه نه کا ..

نهم شه و شه ویکی تاریکه و ۰۰ مانگ هه نایه

تهنها به سته ی نه و چرایه

تاسه ی جهزو دل و بیستن په خش نه کا

دهنا نیتر مانگی نهم شه و

کاروانچیه کی ری لی ونه و

له م ناسته دا

پشو نادا

هیدی هیدی گری چرا
دکو دلی بیودژنیکی رهش پوش
سیس هه لگه را

دندگی له دور...

هاواری کرد...

شه و درهنگه ... شه و درهنگه

یه که م دندگی که نه شیربو...

نیش و دنه وز

ییم بیزارده و نامناسی

له تا چرکه ی کاژیره که

یاد خول بخوا

نیا کش و هیمن تره

دسا و هره..

گیانی ساردم

سه هون بهندی ناوچه یه کی به سته نوکه

دسا و هره

دکو گری نه و چرایه

نه فهت و ژان له جه سته ی سر بوما دهرکه

بیجگه له سیمای ناگراویت.

هیج نیگاری

به هیمنی نه م ته نیاییه م

نا هه ژینی

کامه سه یرو سه مه ره یه

کام شت نه م شه وه توشه دا به هیمه ته

دهریای حهزم

ناشله قینی

نه وهی دله ته نیاییه که م

به په رو شه وه بوی حه ژمه ته

ته نیا مانگو

هه ردو چاوه کاله کانتو

هه ناسه ته.. هه ناسه ته.. هه ناسه ته

۱۹۸۵ هه له بجه

نه م شیعه ره له کوریکی شیعر خویندنه وه دا له گه ل برای شاعیر
شه هید (جه لال عازد بانی)

له هه له بجه له پایزی ۱۹۸۶ خویندرا یه وه

عەشقى سەوز

ئەمرو بە دیدارت گە ییستم
سەرو سیمما
ئە کناچە کەى جاران ئە چووی
ئە بەردەمما قیت ئە بویت و
بە بت ئە بووی
تەنھا توژی پرچە کانت دریزترە
بالا کەشت.. ئەوسا بەرزترە
ئەى کناچە پرچ دریزترەى بالا بەرز*
ئە بیرت دى
شاعیری بوو..... هەرچی ووشەى سەوزى هەبو
بوئۆى دەووت
تا بە پرچت گرییان داو
شعیریکی ئى دروست ئەکرد

نهم شيعره شیتته بیددنگهش
هینمن .. هینمن
بۆلای گهردنه بی گهردهکته
ریگای نهگرت
شيعر نهیوت
من سکالای شاعیریکم
شه وخه و ناکا
بۆیه شه ویک
پاش نازاری ژانیکى سیا
چاوم دنیاى روناکی دی
له گهردنی نهم کچه دا ..
-شيعر دهرگای رازدکانی نه کرددوه
به بیددنگی .. پینی نهوتی
خوشه ویستم
چرۆی باغم .. وا سه ره نوئ
دیراوی چاودکانت بوو
له بیرت دئ .. له کاتیکدا
دیوانه کته نهم دیو دیو کرد

ئاي چەند خوش بوو
كە پە پوله وا سەرلەنوي
شەيداي گولئى بەھارم بوو
هېشتا چەند وشەيەك مابوو
ئە خوشيانا ئە نامىزى گەرەت ئەگرت
ئىوہكانت ئە خستە سەرىەكەم وشەو
يەك ئە دوای يەك ماچت ئەکرد
پىئى ئەوتى پە ئە مەكە
ئەم وشانەش ھەر بۆتۆيە
من گەرەكەمە عاشقى بەم
عەشقى پاكەم
ئە قولايى روبارەكان بلند تر بئ
ئەمر بىتو
عەشقى سەوز ئە گيا نما بئ
عەشقى سەوز
عەشقى سەوز
ئە كۆتايى شىعرەكەدا
كاترەمىر... ۱۲ى شەو نوسرا بوو
ئىمزا... شاعىرىكى ئالۆدەت بوو

ئەتوت واىە
منىش عەشقى سەوزم لايە
وہکو چاوم وہکو گيانم
عەشقى سەوزم لا پەسەندەو
ئە دئمايە.. ئەو روژانە زووتى پەزىن
بويە منىش پيىم ئەوتى
ئەگەل تۆمە كچى مەرؤ
شاعىرىكم
رىى كاروانى عەشقى (نالى) شارەزوورم
ئە رىدايە
بوتوش نابيە (حەبيبە) ي من
چى ئە عەشقى گيانى شاعىر
پاكتەر ھەيە ئەم دنيايە
كچى مەرؤ
ئەم دنيايە ھىج شك نابەم
ئە شىعەرى سەوز دئگىرتەرى
كچى مەرؤ
ھىچەم نىيە بەلای خوما راتبكىشى
خوت دەزانى

مالى شاعىر پاندانىكە و دەفتەرىكى رەش گراودىيە
چاك دەزانم بۇ دەپۇيتو بە جىم دىلى
دەبىيە مندالىكى چەتوون
بە ، بەرد شوشەى دلى تەنىام ئەشكىنى
من وام ئەژىر "كۆشكى بەرزاو
بە بوغزەو تىت دەروانم
تۆش ئە پىنچەم نەۇمدايى و
تادى بۇ بەرزتر دەروانى
دەپۇى برۇ . . "رەورەو دكە "راناودستى
ئەم كۆشكەيە . . هەتا سەرىش مالت نابى
دەپۇى برۇ
دەنا من هەر عاشقەكەى جاران دەبم
هەر عشقى سەوزم خوش دەوى
دەپۇى برۇ . . برۇ . . برۇ
عەشقى سەوزايى خۇم بۇ (خۇم) و
عەشقى زرو زەردىش بۇ تۆ

* نىو دەپۇىكى شىعەرى (گۆران) بە دەستكارىيە وە

* لەكۆرپىكدا لە سالى ۱۹۸۶ لە هەلەبجە خویندرايە وە

برپیار

برپیارم بوو

لہ پاش نہودی بہ جیت ہیشتم..

لہ گلینہی چاودکانما

ہیج شہوگاری نہ تخہوینم

برپیارم بوو

لہ پاش کوچی مہرگہ ساتیت

بیرہوہری خوشہویستیت

لہ سہر لا پہرہی یادما

توری دہم و بی سوتینم

برپیارم بوو..

جاریکی تر..

بہ تہ نافی شیعرہکانما

بالاکہ تی پیا ہہ نہ خہم

لە ناو دىرا..

لە ھەلبەست..

ناوت نەبەم

مەن بلىم چى

سۆزى عەشقو

خۆشەويستىت

پاندانى بوو

بىر يارەكەنمى ھەئوشاند

دوای ئەو كاتەى خستە دەستم

شيعرىكى ترى بۆ ھەلبەستم

۱۹۸۳

سلىمانى

فرههسكى شهو

(١) راز

به با رته قاي دره ختيكا
به سه ر گياني هه ر لكيكي كو ماوه بوي سه ر چليكا
په نجه كانم ئي گير نه كرد
به ناكامي چروى كائي
يهك يهك هه تگاوم بزار كرد
نه مويست باسكم..
بو گهر دني زه ردي كچي
گهر دانه ي هه ئبه ستراوي بي
به لام چي بكه م
لكي كو ماوي چه ند سا له م
رازي ره شي هه نگر تبو وا
در كاندي و

هيوه كانمى

بهردو شانوى تراژيدىاي خاو بونهوه

پنچايهوه

(۲) دهركا

نه خشهى گه لى ريگام كيشا..

رنيوارينكى سه رقافله بووى

له گه لى رهوتى نه سپى خورا

توهه نگاوه بووى

هه رچى داهينانم هه بووه

هه رچى نه خشه و ريگام هه بووه

گه لاي زهردى پايز بوون و

گشت هه لوه رين

هيوه مه لاس دراودكان

دهرگاي دلميان.. تيك شكان و ليم ده پهرين

(۳) ون بوو

نہ لئین شاعیر

نہ گہر خہمی

بہ سہر رویا ہہ لبشاخی

لہ ناو چوار چیوہی شیعریکا..

بہ دئی خوئی دایدہ پیرئی

نا نا مہ لئین

چونکہ شاعیر

ہہرچی بوئی.. بوئی نانوسری

وشہ سہر پیچبووہکانی

لی ون نہ بی

بوئی نہ گہری

نہ وہی کہوا خوئی نہیہوی

لیی ناکہوی

بۆیه منیش
نهم شهو دهرگای وشه‌ی ویستم
نالۆز بووه
ههرچی وشه‌ی دلویست هه‌یه
له‌ناویدا مه‌لاس بووه

(٤) گهرانه‌وه

هاتم هاتم
په‌نجه‌کانم
پرچه‌کانت په‌خش بکات
تامه‌زرۆی گویم
به‌بیستنی (خۆشه‌ویستم)
له‌ناخته‌وه بشکینم
به‌لام بۆچی
له‌تاریکی شه‌وه‌زه‌نگا

بەجىت ھىشىتم
لەتەك تىشوى كاروانىكا
كۆلى خەمت بۆ ھەلرشتەم

۱۹۸۳ سلیمانى

* لە گوڤارى كاروان ژمارە (۲۱) سالى - ۱۹۸۴ - بلاو كراودتەوہ

پىياسكەى عاشقىكى پەشىو

داوا

ئەتەوى بلىم

چەندەم خۇش ئەوى؟

چەند گەورەى ئەلام؟

چەند رىزت ئەگرم؟

تا چ رادەيەك من بو تو ئەمرم؟

گەر تو ئەتوانى..

ژمارەى تەزىجى داىەگەورەكەت

ئەووتەى هەنو بو خوا ئەروانن؟...

كۆيانكەيتەو.. چەندە قەزوانن؟...

نه و کاته ده ئیم .. به قه د ژماره ی ..
نه و ته زیجانه من خوشم نه وی ..
له وهندهش زیاتر .. چیت له من نه ویو ..
داوای چی نه که ی؟.....

- ۱۹۸۶ -

پرسه ..

نه وه کراسی چهند خه میکت له بهردایه ..؟
وا وهک رهنگی دارنه رخه وان
خه م دایگرتووی!
پرسه ی نازیزیکی خوته؟
خزاویته رهنگی شه ویکی قه ترانی!!
توش سوتانی گوئی ژینت لا سسته مه؟!!
توش خه م نه گری!!
کاتی رهنگی ناوابوونی خور نه بیینی؟

گریان

لەگەن شینی شیعی رەش پۆش

جوگە ی فرمیسک

لە بیلبیلە ی چاوانتە وە

چۆراویان بەست

بە برینی خوین تیزاوی زەخمینکی کۆن

سیاچە مانە ی خەوینکی قول

نە ئیمە وە

تۆش لەگە ئما.. تیر.. تیر

نە گریت

تۆبە دەنگی پڕ هە نیسکی

بزرکاوی

من لە ناخی لەت لەت کراوی

خویناوی..

تۆبە دیدەى قەتیس ماوی
فرمیسکاوی

من به دل نازەنراوی

پر سۆزاویى..

بۆیەك ئەگرین

بۆیەكتری ئەتلیینەوہ

بەسە كچى چیتەر مەگرى

مۆمى نارام..

وا دەسوتى و دەبریتەوہ

سوتان

تۆپیت و تم

گەر پەروانەى خۆت خوش دەوی

نەو چیرۆكە بسوتینە

(فلاش باگ)ى عشقى منالى نیوا نمانە

منیش و تم... بەئى گیانە

نەك ھەر بلىنى چىرۆكەكە

نەوۋە دەستىم.. نەوۋە گىيانىم

نامادىيە بۇ نەوۋە سوتانە

شەوۋىك ئەگەن تۇفانىكى زۆر تورەدا

گرو كاپەم ئە ھەناوى چىرۆك بەردا

وشە.. وشە

رستە.. رستە

پەرە.. پەرە

سەقتە.. سەقتە

نەوۋە سوتتاو

من فرمىسكىم بۇ ھەئىنە رشت

ھىندەى نەبىرد

خۆلە مىشى چىرۆكەكە

لەگەن ناھى ھەناسەما

تىكەن بوون و.....

چەن چىرۆك و.....

چەندان شىعەرى تىريان ھەئىبەست

بەفرانىبارى ۱۹۸۴

بوکه شوشه

نه و بوکه شوشه‌ی بهرانبه‌رمانه
ره‌نگه نیستاکه له خه‌م نه‌زانی
به‌لام تی نه‌گا نه‌ینی دله‌مان
نه‌ها جار جاری که پی نه‌که‌نی

په‌شیوی چیت؟

هه‌مو روزی
له پشت لوتکه‌ی چیا‌ی نه‌زمهر
خو‌ر به‌گری سه‌رده‌ردینی
که چی هیشتا کاروانچیه‌کان ..
په‌روشن بو‌هه‌تاوی ده‌مه‌و به‌یان
هه‌مو سالی له زستانا شه‌سته باران سنگی زه‌وی ده‌شواته‌وه
که چی هیشتا جی‌پیکانت تینوی دلوپه باراناون
واکاروانچی په‌شیوه بو‌تروسکایی پرچی هه‌تاو
نه‌وا خاکیش په‌شیوه بو‌دلوپی ناو

پېم نايى توپە شىۋى چىت ؟

ھەورو باران

خۆرى ئاسمان

يان پە شىۋى خوشە ويستىت ؟

كچى كانى و بە فرو چيا

(ئەى رازاۋەى جوانتر لە بوك)

ئەى پەرۋەردەى خۆرو ئاۋى گە شو سازگارى (توى مەلىك)

ناخو ئەبى تەنھا ساتى لە ژيانتا ..

پە شىۋاۋى عەشقى من بيتا ؟.....

۱۹۸۴- سلیمانى -

قاۋەىى كال

-- لە كوئو دەست پى بكم

** كەيفى خۆتە

--- لە چى ئە چى ؟

*** لە شىعەرىكى ناسكو ئال

--- چاۋەكانت چ رەنگىكن ؟

*** قاوهیی کال

--- نه گهر هاتم وه کورده سال بهر له نیستا

به ته شی یه که ی منایمان بیریسمه وه

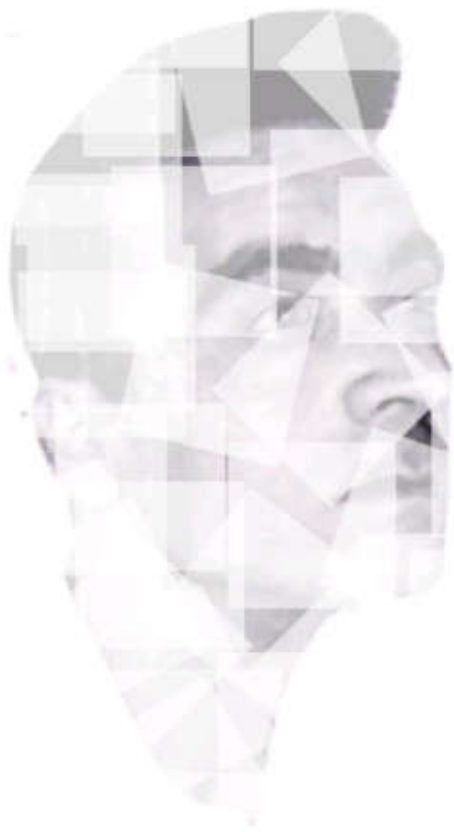
توده نیی چی؟

*** ه ه ها ن ن نا نا نا ترسم نا تاوانه

--- بوده نیی نا؟ بو ده ترسی؟ بو تاوانه؟

له کاتیکدا خوشه ویستیت نازیزتره له م چاوانه.....

سلیمانی - ۱۹۹۰

من شاعیرانه عاشقی بووم و..
نه و سیاسی یانه دهستی هیتناو
خستیه دهستم
من شاعیرانه لیوم نزیك کرده وه
ماچی بکه م..
نه و سیاسی یانه رومه تی هیتنایه
بیتشه وه ..

شاعیره ماچ..
لیوی ههنگه بو هه لمژینی شیلهی کول
سیاسی یه ماچ..
تیغی ده بانه بو هه لوه راندنی په رهی
کول
ریسه کانی سیاست زوو ده بنه وه
به خوری
شیعر درهنگ تر
عاشق بو نه به د

۲۰۰۲ سلیمان